



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Basilea Sacra Sive Episcopatus Et Episcoporum Basileensium Origo Ac Series

Sudan, Claudius

Brvntrvti, 1658

Reverendissimo Ac Illvstrissimo Domino, D. Ioanni Conrado, S. Romani
Imperii Principi, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11463



REVERENDISSIMO
AC ILLUSTRISSIMO
DOMINO, D.

IOANNI CONRADO
S. ROMANI IMPERII
PRINCIPI,

DIOECESIS BASILEENSIS
EPISCOPO PRIMUM
CONSECRATO,

Domino suo Clementissimo
Observandissimo.

Odierna te dies, CONRADE
H PRINCEPS REVEREN-
DISSIME ET ILLUSTRIS-
SIME, *quod felix fortuna-*
tumq; eveniat! Basileensi pedo armauit
Pastorem, insulis auctoravit Antisti-
tem, Principem Romano Imperio à Vi-
[5] 2 *caria*

EPISTOLA

caria Christi potestate in terris suprema confirmatum aspexit. Cuius dignitatis magnitudinem, & sublime adeo fastigiū, nullā dicendi facultate exaggerandū satis, nullis humana commendationis arctandū limitibus, non in hac urbe duntaxat, sed & per reliquam Diocesin, venerabundi, ut par est, gratulantur subditi, atq; cum annis plurimis felicitatem affectu propensissimo, faustissimis acclamationibus perennem exoptant. At verò animos illorū mirificis letitiæ significationibus exultantes nulla maior degravat sollicitudo, quam ut cum servitutis & observantiæ dubitæ nota, suæ, quam de te conceperunt existimationis argumenta præbeant.

Quæ sanè tuarū tuorumq; meritorum, grata & jucunda recordatio effecit apud illos, ut inter consabulandum, ea voces audirentur per frequenter: factū bonum!

votis

D E D I C A T O R I A.

votis annuit nostris Deus, sacris hodie ri-
tibus inauguratus est CONRADVS, An-
tistes Basileensis, quem non fortuna calcu-
lus administranda Diœcesi, & sacris iux-
tim ac profanis rerum bene gerendarum
gubernaculis admo-vit; sed sua eum meri-
ta & virtutes certatim elucentes, ad hanc
honorũ sublimitatem promoverunt. Hoc
ornamentum, inquiunt, mereri voluit, nō
prensare, maximè alienus ab ambitu di-
gnitatis, cuius fulgor, nisi animo a-verso,
& generosa tergiversatione posthabeatur,
in cecitatis & extremae perniciiei adducat
periculum. Noverat Princeps noster, sub
pellucida dignitatis bractea, onus latere
gravissimũ, cui nō nisi robustos supponere
humeros oporteret: atq; ideo, propitiando
Numini, sollicitandæq; heroicae fortitudi-
nis virtuti, primis ab electione diebus tot
profuse lacrimæ, Symbolum utiq; secutura
(S) 3
fertis

EPISTOLA

mirande Pietatis exemplum, toti posteritati commendetur, nulla unquā oblivione inobscurandum. Calamitatum Germania meminisse nemo potest, nisi dolenter; earum praesertim, quae recurrentibus toties belli turbinibus, pervaserunt Alsatiā, pulcherrimāq; inter omnes regionem, miserandum in modū deformarunt. Ut sexcentas clades silentio praeceam, in illustres maximè familias grassatum fuit malorū catenatus & confatalis nexus. Et quibus mitius videri potuit infortunium (nisi quò longius tormentum, eò gravius dici debeat) relictis arcibus & gentilitijs praedijs, exulandum fuit, & multis inopiā, postquam defloruit pristinus opum Nobilis splendor, etiā in solo peregrino pereundum. Nobilissimam familiā de Roggenbach à bellicis furoribus in tutum quidem receptā locum, eadem premebant angustiae.

Labo-

DEDICATORIA.

*Laborabat illa, post accisos redditus, nullo
magis, quàm tot capitū censu, in maxima
sanè rerum penuria constituta. Hic mor-
talium nempe est cursus & status, ut opu-
lentissimi ad incitas suis repente casibus de-
voluantur; & egentissimi ad amplissimas
fortunas emergant. Dū verò familia nobi-
lissima labantis sustentaculū intueor, Te
inquā, Princeps R.^{me}, in ipsa adolescen-
tia, solertem iam, laboriosū, industriūq;
Oeconomū, in memoriā redit strenuus ille
Adolescens, Ægypti, postea suaq; deinde fa-
milie Servator Joseph, dū patris sui Jacob
imperio Gen. 37. fratres suos errabundus
perquirebat: fratres meos, inquit, quero.
Tu Conrade Princeps, jã Pietate accrescēs
filius, ut rectè haberet omnia circa sãguine
junctos, circa fratres amantissimos, circa
parentem dulcissimam, errabundus, jure
eodem, quo Sanctissimus Patriarcha,*

EPISTOLA

uti verborum sensu poteras : Fratres
 meos quæro. Ea nempe perurgeri te sen-
 tiebas pietate, ut in tuæ familiæ gratiam,
 caput tuū & latus periculis, humeros one-
 ribus longè deportandis, pedes quandoq;
 malè tectos longis itineribus conficiendis,
 libenter & ultro concederes. Perfractis
 etiam gravissimarum difficultatum repa-
 gulis, frequenter sub madenti & frigido
 Cælo, sola quandoque arborum tectus ac
 securus opacitate, nullum baiuli laborem,
 nullā agricolæ industriā, dictante Pietate
 prætermisisti, ut vitā, Josephus alter, tuis
 conseruares, illi præsertim, à qua primam
 vitæ acceperas usuram. Quid mirum
 igitur, si te fratres tui, numerosa familia,
 sacrā dignitate coruscantem solem, velut
 prona & tuis onerata pietatis officijs pro-
 cumbentes stella, magnā jam latitiā de-
 venerentur? Hoc potuit in te tua Josephi
 palmæ

DEDICATORIA.

palmaria virtus, quæ unica, sacra attestante paginâ, celebratior omnibus apud DEVM extitit. Ægyptum non minus, quàm Israëlẽm paverat providentissima Josephi Oeconomia, & tamen sacer Codex inter reliqua Josephi facinora, de sola Charitate Israëlĩ exhibitâ, & suppeditatis ipsi abundè alimentis, hoc loco meminit. Cur hoc? illa nempe Pietas tanta est, ut suo splendore, omnem aliam virtutis faciem extinguat, & absorbeat. En, ut divinum loquitur oraculum! Genes. 49. Sedit in forti arcus eius, dissoluta vincula sunt brachiorum & manuum per manum potentis Iacob: inde Pastor egressus est, lapis Israël, DEVS patris tui erit adiutor tuus. Liceat & mihi cum debita sacra pagine reverentia, aptare tibi Josephinum encomium, CONRADE PRINCEPS REVERENDISSIME
Num-

E P I S T O L A

Numquid enim sedit in forti arcus tuus?
 Tu arcum tuum, spes tuas in Deo fortissi-
 mo defixisti; stare tuum fuit, non animo
 in gravibus periculis concidere, nunquam
 elanguescere à contentissimis Pietatis stu-
 diis. Dissoluta sunt brachia & manus:
 nullus constrinxit timor; quin opem tuis
 porrigeres liberaliter, mercedemq; à Deo
 porrectâ manu, copiosiore subinde reci-
 peres. Atq; ubi deservijt atra bellorû tem-
 pestas, Pastori vigilantissimo fideiû grex
 non modicus committitur, divinis pascen-
 dus Mysterijs, in Orthodoxa disciplina &
 a vitâ religione conservandus. Hinc Pa-
 stor sacer, à sua Pietate & Lapis simul, in
 cuius robustâ constantiam sinistra adver-
 sitates incurrere possint quidem; at, ve-
 luti procellosi maris fluctus, valido fremitu,
 cautibus impacti, innoxie recedant.
 Atq; ut de Iosepho, cui te simillimû ostendimus,

DEDICATORIA.

dimus, ILL.^{me} PRINCEPS, plura non dicamus; Iosephi frater Iudas, felicissimi regni auspiciū sumpsit ab insigni observantia & pietate suo parenti Iacob senio iā fracto exhibitā præ ceteris fratribus: ex cuius proinde Iude meritis, regnatricis domus David, Sceptrū regium tot annis tenuit. Non auferetur Sceptrum de Iuda, nec dux de femore eius, donec veniat qui mittendus est, Genes. 39. Annon & ipse Saul, ut alia sacra, profanāq; exempla taceā sexcenta, in re vilissima, quod erat asinas patris Cis querere, Sceptrum consecutus est? ecce vir, quem tibi ostendi (o Samuel) iste dominabitur populo. Ita scilicet ad Sceptra, ad insulas, ad omnia utilis est Pietas. Illa virtus præcellens, præter aliarum comitatum, indubiè te, Principem designabat: ut esses Princeps,

consti.

EPISTOLA

conspirarunt eorum vota & calculi, penes quos, veteri more, fuit tua ad dignitatem sacram assertio, Canonorum nempe Cathedralis Ecclesiae Basileensis, quorum nomina haec sunt.

Thomas Henrici, Suffraganeus & Decanus Eccl. Basil. & ad S. Vrficinum Praepositus.

Ioannes Theodoricus Nagel, de Altenschönenstein, Cantor.

Wilhelmus Iacobus Rinck à Baldenstein, Custos.

Henricus Christophorus à Liebenfels, Scholasticus, nunc Praepositus.

Ioannes Ludovicus à Schönavv, nunc Archidiaconus.

Franciscus à Râmerstal.

Franciscus Wolfgangus Schenck à Castel.

Tres absentes, Franc. Wernerus Segeffer de Bruneg.

Io. Carolus Humbis à Waldrams, & Burcardus Schenck à Castel, sua suffragia, eorum qui aderat, arbitrio, iudicioque Collegarum permiserunt.

**posteri* Illi igitur, *die S. Thomae Apostoli, Anno M. DC. LVI. Delemonti, electum Te legitimè suum Principem consalutarunt, eo plausu & communis laetitiae significatione, quam hodie ad Alexandri

DEDICATORIA.

*xandri Maximi Pontificis annutu factā
Confirmationem, Tuamq, Consecratio-
nem, in omnium animis instaurari video.*

*In his profectò amplissimis tibi gra-
tulandi argumentis, ingrato prorsus ob-
mutescere silentio, nequaquam possumus
aut debemus, tuis obnoxij devotiq, obse-
quijs. Et verò Celsitudinis Tuæ humanitas
& benevolentia in nos pluribus contestata
luculentis signis, iure suo reposcit hodie, ut
in partem gratulationis veniamus, ac re-
ciproco testimonio, non quale optet volū-
tas, sed quale sinat facultas nostra, ani-
mum affectumq, nostrum tibi vectigalem
exhibeamus. Munusculum est litterari-
um, si non tibi, nulli debitum: Libellus,
cuius frontem si aspicere Tua Celsitudo non
dedignabitur, repudiari non poterit. Est
enim Basilea Sacra, quæ fuit saltem, essetq,
etiamnum, si sacris Antistitibus debitam
subiectio-*

EPISTOLA

subiectionem, orthodoxamq³ fidem, perinde ac solum Pastorale pedum pro suis insignibus retineret: sed, ut de nomine litem non moveam, sit, dicaturq³ liber Series Episcoporum Basileensium, ad Te nunc devoluta, & rerum sub ipsis gestarum ducta catena, quæ dum Tuam Celitudinem nostro debita observantia studio adstringit, non nisi minimâ officij parte nos absolvere potest: nulla re magnus, nisi caractere, præsertim tributaria gratitudinis, cuius Interpretes volumus septuaginta duos Episcopos Basileenses, tuos Antecessores. Ut porro de Authore libri huius constet: labor fuit & exacta diligentia P. Claudij Sudani, viri è Societate integerrimi. Is à Joann. Henrico Episcopo ab Ostein, cui à sacris confessionibus erat, in arcem Pyrsensem ob Martios furores patriam miserè funestantes unâ iussus secedere,

DEDICATORIA.

cedere, ne otiosam duceret vitam, animū
adiecit Synopsi colligendæ rerum ab Epi-
scopis Basileensibus gestarum; & quod in
aliis Episcopatibus multi iam fecerant o-
perâ laudabili Scriptores, non infeliciter
absolvit, vetusta monumenta, è variis ta-
bulariis eruendo, & Codices M.S. autho-
resq; complures pervoluendo. Post mul-
tos deinde annos, multis etiam additamen-
tis auctior factus, & quoad licuit, emen-
datior, quia non indignus luce visus est,
prælo denegari diutius minimè debuit.
Efficiet fortè sua brevitæ apud Tuam
Celsitudinem, ut succisivis horis, ali-
quot pagellæ perlegantur, cū aliàs vo-
luminis amplitudo occupatum graviissi-
mis negotiis deterrere posset. Videbit Tua
Celsitudo in Antecessoribus perstricta levi-
ter exempla, quæ longè melius, ac longa
præcepta ad bene regendum sacros etiam
viro

EPISTOLA

viros instruant. Quod si nonnullam vitiositatis labem in quibusdam dissimulare non potuerint historiae leges, Tua virtus CONRADE PRINCEPS, veluti colore & velo nobiliore conteget; defectus tua redintegrabit integritas. Sed libelli huius utilitatē nemo disertius cōmendare potest, quā celebratissimus ille Scriptor Carolus Sigonius in praefatione de Bononiensibus Episcopis, cuius verba & Sententiam audire lubeat. Etenim, inquit, antiqua dignitatis Episcopalis in urbe aliqua institutio, vetustam sanē Christi fidelium in ea floruisse copiam arguit, & continuata Antistitum in eadem per singula temporum intervalla successio, haud dubiē, perpetuo & nunquā interrupto tenore, fidem ibi Catholicam celebratam ostendit adversus eos, qui temerē vetustum hunc doctrinae

Strinae

DEDICATORIA.

et rina ordinem perturbare & diversa aliquando, atque nunc, in Ecclesia tradita esse dogmata docere contendunt. Itaque prisca illi sanctae Ecclesiae Proceres, viri longè omniū prudentissimi, non sine ratione sanxerunt, ut eis maximè Civitatibus Episcopi traderentur, apud quos multitudo fidelium succrevisset, & quia continētem Catholicorum Antistitū seriem ad confutandas hereses in primis pertinere putarunt, non solum nomina singulorū in tabulas basilicarum referri, sed etiam eorū imagines in suis effingi Episcopis voluerunt. Neq; id ab re: sunt enim Episcopi Apostolorum, quos Ecclesia filios quidem genuit, verū à populis coli loco parentum instituit, ut quamvis Apostolos non viderent, tamen Apostolis
omnino

EPISTOLA

omnino se non carere sentirent. Vnde S. Aug. in Ps. 44. dixit ad Ecclesiā. Ne putes te desertam, quia non vides Paulum, quia non vides Petrum, quia non vides illos, per quos nata es, de prole tua crevit tibi paternitas: pro Patribus tuis nati sunt tibi filij, constitues eos Principes super omnem terram. Quis autem dubitat, crebrā recordatione, conspectūque parentum, filios ipsos ad honestam eorum imitationem invitari, & ad salutarem simul æmulationem accendi? Quibus viri sapientissimi verbis nihil addo, nihil detraho: sat enim demonstrat, piam, utilēq; illorum esse operā, qui obsoleta vetustæ religionis monumenta indagârunt, ipsaq; posteris transmittenda existimârunt. Quare post oblatum debite gratulationis quaecūmq; pignus, cum devota animi submissione Celsitudinē

DEDICATORIA.

tudinis Tuæ manus osculati, impensè rō-
gamus, ut Collegium hoc à R.^{mo} Principe
Blarero fundatum, ab aliis deinde Prin-
cipibus totòq; Basileensium Canonorum
illustrissimo Collegio nunquā non, favore,
curā, & patrocínio singulari conservatū,
Pietatis innata, & quam experti hactenus
sumus, benevolentia sinu amplissimo cō-
plectaris. Nostrū erit tua agnoscere benefi-
cia, obsequi gratitudini, obtemperare nu-
tibus, Cœlites deniq; invocare frequenter,
ut Celsitudinem Tuam, quā diutissimè
incolumem servant. Bruntruti, Anno
M. DC. LVIII.

Illustrissimæ & Reverendissimæ
Celsitudinis Tuæ

Humillimè devotum

Collegium Bruntrutantum
Societatis I E S V.